

International Students Social Sciences Congress III

15-16 OCTOBER 2024

••••• ABSTRACT BOOK

EDITOR
PROF. DR. MURAT KAYACAN

çizgi | e-Kitap
ÇİZGİ YAYINLARI

This Congress is supported by The Scientific and
Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK)
under the 2223-B Grant Program

TÜBİTAK

This Congress is supported by The Scientific and Technological Research Council of
Turkey (TÜBİTAK) under the 2223-B Grant Program

**International Students Social Sciences Congress
III**

15-16 OCTOBER 2024

ABSTRACT BOOK

EDITOR

Prof. Dr. Murat KAYACAN

Çizgi Kitabevi Publishing (e-book)

©Çizgi Kitabevi
November 2024

ISBN: 978-625-396-374-3
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -

Editor

Prof. Dr. Murat KAYACAN
International Students Social Sciences Congress III
15-16 OCTOBER 2024
ABSTRACT BOOK

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
📞 / cizgikitabevi

CONTENTS

FOREWORD	9
SUNUŞ	10
Hucurât Sûresi'nde Yer Alan Ahlak Kurallarının Yapay Zekâ Değerlendirmesi: CHATGPT Örneği	14
Reyhan DAĞHAN Prof. Dr. Murat KAYACAN	
Yenilikçi Örgüt Kültürünün Almanya ve Türkiye Karşılaştırması: Nitel Bir Araştırma	15
Gülcan OLÇUM SELEK Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI	
Girişimcilik ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin Bibliyometrik Analizi: Eğilimler, Boşluklar ve Gelecekteki Araştırma Yönleri	16
Ezgi GÜLAY Muhammad FAROOQ	
Yükseköğretimde Örgüt Geliştirme Müdahalelerinin Etkililiğinin Değerlendirilmesi: Nitel Bir Araştırma ..	17
Burak ÇAVUŞ	
Social Capital and Ethnic Entrepreneurship: The Case of Syrian Immigrants from Romania	18
Ana Lavinia POPA	
Karar Alma Süreçlerinde Kuantum ve Poliheuristik Modellerin Kullanımı: Dış Politikada Simülasyon ...	19
Sezer ERTÜZÜN	
Dönüşümcü Liderlik ve Örgütsel İnovasyon İlişkisi Bağlamındaki Çalışmaların Bibliyometrik Analiz ile İncelenmesi	20
Ayşegül ÖZDİL	
Kalite Yönetiminin Temel Unsurlarının Stres Yönetimi ile İlişkisi: İzmir İlinde Bir Araştırma	21
Dilzat CHOMU KYZY Prof. Dr. Nezh Metin ÖZMUTAF	

Kur'an'da Sabır ve Direniş: Gazze'deki Güncel Olaylar Üzerine Şer'i Bir Uygulama Çalışması	22
Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN Asst. Prof. Dr. Hüseyin DURSUN	
Toprakların Bölünmesi ve Halkın Parçalanması: İşgal Altındaki Filistin'in Gerçekliği	23
Enas B. F. OBAID Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN	
Direniş Sosyolojisi Bakımından Hamas Analizi	24
Kamal SALİMOV Selvet ÇETİN	
Eski Sovyet Coğrafyasından Gelen Uluslararası Öğrencilerin Gözünden Azerbaycan İmajı: Kimlik, Algı ve Küresel Dönüşümler	25
Turkan ABDULLAYEVA	
Tanrısız Ahlak	26
Hatice Rabia AKOVALI	
Azerbaycan'da Sovyet Döneminde Yasaklanan Şarkılar	27
Gülsüm KARİMOVA	
Tarihsel Anlatıların Dinamikleri ve Afrika'da Kırsal Dönüşüm Üzerindeki Etkileri	28
Oluwaseun Adeoye OYEBAMIJI	
Investigating Disordered Eating in Iranian Women and Men	29
Mahsa ROUHİMALAKI Prof. Dr. Gülay DİRİK	
Uluslararası Ekiplerin Yönetiminde Kültürlerarası Farklılıkların Etkisi	30
Samal ABDUALI	
Determinants of Occupational Injuries in Pakistan: Evidence from Labor Force Survey (LFS) of Pakistan ..	31
Rabia KHALİD	
Relationships Between Perceived Parenting Style and Self-Compassion Investigation of Memory Sharing Characteristics of Turkish Late Adolescents With Their Parents About Negative Experiences And Perceived Parents' Listening Characteristics	32
Sarah ZANETI	
Türkçede Boş Fiil ve Yardımcı Fiil Üzerine	33
Hagar İslam GİBRİL ABDELAZİZ MAHBOUB	
Kur'an'ın Ses ve Fonetik Özelliklerinin Hafıza Üzerindeki Etkisi	34
Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN Fatmanur YALÇIN	

William James'in "Dinsel Tecrübenin Çeşitleri" Eseri Bağlamında Miguel de Unamuno'nun "Agonia" Kavramının Analizi.....	35
Abibulla MUMDZHI	
Günümüz Futbolunda Yapay Zekâ Kullanımı: VAR'ın En Fazla Etkilediği Pozisyonlarla İlgili Analiz.....	36
Rovshan GULMAMMADOV	
Digital Literacy Skills and ICT Readiness As Determinant of Social Media Utilisation Among Public Secondary School Students.....	37
Ogunlowo Simeon OLUWATOBA	
Özbekistan TV Reklamlarında Kullanılan Duygusal Çekicilikler.....	38
Alisher SAFAROV	
Girişimci Liderliğin Çalışan Yaratıcılığına Etkisinde Teknoloji Kullanımının Rolü: Silah Sanayi Çalışanları Üzerine Bir Araştırma.....	39
Fatih AKKUŞ Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI	
Oryantalizme Kısa Bir Bakış	40
Anna HARBUZIUK	
Yabancılara Türkçe Dilbilgisi Öğretiminde Atasözü Kullanımının Rolü.....	41
Hadijah KAHHALEH	
Nil Nehri'nin Arap ve Türk Edebiyatındaki Yansımaları Üzerine Bir İnceleme.....	42
Olla KHAFAJA	
Celâluddîn El- Bulkinî'nin Hayatı ve Farklı Dönemlerde Yaşayan Âlimler Üzerindeki Etkisi	43
Nurgül ARSLAN	
Gıda israfının Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi: Hatay Örneği	44
Berkay UÇAR Eda BİLEN Assoc. Prof. Hakan ERYÜZLÜ	
Public Perception and Solutions To Traffic Congestion In Dhaka City: A Survey Based Study.....	45
Sanzia AHMED	
Psikolojik Danışmada Mindfulness Tekniklerinin Kullanımı.....	46
Nasiba AMINJANOVA	
Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Etik İlkeler	47
Ayşe Nur ALPEREN CİNGÖZ Asst. Prof. Dr. Ümit AKTI	
Ergenlerde Maneviyat ile Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	48
Ümit ÇİL Asst. Prof. Dr. Ümit AKTI	

Özbekistan'da Dijital Aktivizm: 7 Ekim 2023 Gazze Savaşı ve İsrail Boykotu Örneği	49
Abror MASHARIPOV	
Bankruptcy and Prediction: Research Justification.....	50
Alabi Abdulraouf OLAWALE Raouf Raoufat OLADAYO	
Mobile and Internet Banking System in Nigeria: How Effective are the Established Communication Outlets?	51
Alabi Abdulraouf OLAWALE Raouf Raoufat OLADAYO	
Environmental Pollution Management in Tourism Sector for a Dynamic Growth in Bangladesh Economy....	52
Nafisa Naushin JOYEETA	

FOREWORD

This conference proceedings book brings together contributions from researchers across various disciplines, addressing topics such as entrepreneurship tendencies, quality management, organizational innovation, psychology, literature, digitalization, history, and religion-based social studies, as well as diverse social, economic, environmental, cultural, and religious issues. Covering a broad spectrum from social sciences to business management, entrepreneurship and leadership studies to cultural analyses, and theology research, these summaries aim to provide readers with fresh perspectives on these matters through the original viewpoints of the participants.

We extend our gratitude to the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK), the İzmir International Student Association, the Faculty of Theology at İzmir Kâtip Çelebi University, Istanbul Medipol University, and the İzmir Branch of the İlim Yayma Association for their support in organizing the 3rd International Students' Social Sciences Congress and bringing this abstract book to life. We also offer our heartfelt thanks to all the researchers who contributed with their valuable work to our congress.

December 2024

Prof. Dr. Murat KAYACAN

President of the Congress Organizing Committee – Editor

SUNUŞ

Bu kongre zetler kitabı, farklı disiplinlerden araştırmacıların katkılarıyla girişimcilik eğilimleri, kalite yönetimi, örgütsel inovasyon, psikoloji, edebiyat, dijitalleşme, tarih ve din temelli sosyal araştırmalar gibi sosyal, ekonomik, çevresel, kültürel ve dini meselelere dair çeşitli konuları ele almaktadır. Sosyal bilimlerden işletme yönetimine, girişimcilik ve liderlik çalışmalarından kültürel analizlere ve ilahiyat araŐtırmalarına kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan bu özetler, katılımcıların özgün bakış açılarıyla okuyuculara bu meseleler hakkında yeni bir perspektif sunmayı amaçlamaktadır.

3. Uluslararası Öğrenciler Sosyal Bilimler Kongresi'nin gerçekleşmesine ve zet kitabının hayata geçmesine destek veren Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), İzmir Uluslararası Öğrenci Derneği, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul Medipol Üniversitesi ve İlim Yayma Cemiyeti İzmir Şubesi'ne teşekkür ederiz. Ayrıca, kongremize değerli çalışmalarıyla katkıda bulunan tüm araŐtırmacılara şükranlarımızı sunuyoruz.

Aralık 2024

Prof. Dr. Murat KAYACAN

Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı- Editör

COMMITTEE

HONORARY PRESIDENT

Prof. Dr. Saffet KÖSE

İzmir Kâtip Çelebi University, Rector

KEYNOTE SPEAKERS

Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI (Moderator)

İzmir Kâtip Çelebi University

Prof. Dr. Muhsin HALİS

Kocaeli University

Assoc. Prof. Gökmen ARSLAN

Mehmet Akif Ersoy University

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Saffet KÖSE

İzmir Kâtip Çelebi University, Rector

Prof. Dr. Murat KAYACAN

Congress Chair

Gülcan OLÇUM SELEK

Congress Secretary

Furkan EMREM

Technical Manager

Prof. Dr. Ali BÜYÜKASLAN

İstanbul Medipol University

Prof. Dr. Asena ALTIN

Manisa Celal Bayar University

Prof. Dr. Bekir BİÇER

Necmettin Erbakan University

Prof. Dr. Mehmet ÇEVİK

İzmir Kâtip Çelebi University

Prof. Dr. Mine HALİS

Kocaeli University

Prof. Dr. Muhsin HALİS

Kocaeli University

Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI

İzmir Kâtip Çelebi University

Assoc. Prof. Abdullah OĞRAK

Bursa Teknik University

Assoc. Prof. Ahmet Ayhan KOYUNCU

Afyon Kocatepe University

Assoc. Prof. Bahaeddin BUDAK

International University of Applied
Science Amsterdam

Assoc. Prof. Coşkun BABA

İzmir Kâtip Çelebi University

RA Muhammed Fatih EREN

İzmir Kâtip Çelebi University

Asst. Prof. Dr. Cüneyd AYDIN

Sinop University

Dr. Oluwaseun Adeoye OYEBAMİJİ

Ege University

Dr. Zyad Muhammad NURİ

Charmo University

Abibulla MUMDZHİ

İzmir Dokuz Eylül University, PhD. Stud.

Ana Lavinia POPA

İzmir Kâtip Çelebi University, PhD. Stud.

Angelika LOGINOVA

Lomonosov Moscow State University

Mohammed Muntaka ABDUL RAHMAN

İbn-i Haldun University

Selvet ÇETİN

Ministry of Youth and Sports, PhD. Stud.

Yılmaz ERTAŞ

İlim Yayma Cemiyeti İzmir, Manager

Reyhan DAĞHAN

İzmir Kâtip Çelebi University, MA Stud.

Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN

İzmir Kâtip Çelebi University, MA Stud.

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Saffet KÖSE

Prof. Dr. Murat KAYACAN

Prof. Dr. Ali KARATAŞ

Prof. Dr. Asena ALTIN

Prof. Dr. Bekir BİÇER

Prof. Dr. Bülent SÖNMEZ

Prof. Dr. Ertuğrul DELİKTAŞ

Prof. Dr. Lokman GÜNDÜZ

Prof. Dr. Mine HALİS

Prof. Dr. Muharrem Burak ÖNEMLİ

Prof. Dr. Şaban DOĞAN

Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI

Asst. Prof. Bzhar Nasradeen MAJEED

Assoc. Prof. Abdullah MERT

Assoc. Prof. Abdullah OĞRAK

Assoc. Prof. Ahmet Ayhan KOYUNCU

Assoc. Prof. Aytaç AYDIN

Assoc. Prof. Bekir EMİROĞLU

Assoc. Prof. Burcu GÖREN

Assoc. Prof. Coşkun BABA

Assoc. Prof. H. Merve ÇALIŞKAN

Assoc. Prof. Sema KÜSKÜ

Assoc. Prof. Süleyman AYDENİZ

Assoc. Prof. Şebnem PARLADIR

Assoc. Prof. Turan GÜLER

Assoc. Prof. Ruhi Can ALKIN

Assoc. Dr. Samira ALOMARI

Dr. Akmaral OSPANOVA

Dr. Amna ABDELAZİZ

Dr. Anwar KOMA

Dr. Ardalan AHMED

Dr. Asmaa ALSHBOOL

Dr. Bağlan SHORAEV

Dr. Bahaeddin BUDAK

Dr. Batoul AL- MUHAİSSEN

Dr. Chalak Ali MOHAMMED AMEEN

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

Sakarya University

Manisa Celal Bayar University

Necmettin Erbakan University

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

Fatih Sultan Mehmet Vakıf University

Kocaeli University

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

Charmo University

Kahramanmaraş İstiklal University

Bursa Teknik University

Afyon Kocatepe University

Ankara Yıldırım Beyazıt University

İzmir Kâtip Çelebi University

Necmettin Erbakan University

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

İzmir Kâtip Çelebi University

Muş Alparslan University

İzmir Kâtip Çelebi University

Muş Alparslan University

İzmir Kâtip Çelebi University, Vice Dean

Yarmouk University, Jordan

Alihan Bökeyhan University, Kazakhstan

Ain Shams University, Egypt

Prince of Songkla University, Thailand

Salahaddin University, Iraq

Yarmouk University, Jordan

Korkyt Ata Kyzylorda University,
Kazakhstan

University of Applied Sciences
Amsterdam

Yarmouk University, Jordan

Charmo University, Iraq

Dr. Cüneyd AYDIN	Sinop University
Dr. Dastanbek Razak UULU	Kyrgyzstan
Dr. Ekeledirichukwu C. NJOKU	Kingsley Ozumba Mbadiwe University, Nigeria
Dr. Ensherah Al YABROODY	Yarmouk University, Jordan
Dr. Ibrahim Mohammed Ali MURAD	Charmo University, Iraq
Dr. Mevlüt KOÇ	Oranj Instituut Manager, Netherlands
Dr. Mohammad Jaber THALGI	Yarmouk University, Jordan
Dr. Muhammad ALİ	Cardiff University
Dr. Nader AL-REFAİ	Yarmouk University, Jordan
Dr. Naheel SALEH	Yarmouk University, Jordan
Dr. Omar FARUQUE	Stamford University, Bangladesh
Dr. Öznur DURGUN	İstanbul Medeniyet University
Dr. Selman DURAN	İstanbul Medipol University
Dr. Zhanbolat TOLOGON	Nur-Mubarak University, Kazakhstan
Dr. Zyad Muhammad NURİ	Charmo University, Iraq
Dr. Ayşe ŞAFAK	İbn Haldun University
Dr. Filiz EREN BÖLÜKTEPE	Bursa Uludağ University

Hucurât Sûresi'nde Yer Alan Ahlak Kurallarının Yapay Zekâ Değerlendirmesi: CHATGPT Örneği

Reyhan DAĞHAN¹

Prof. Dr. Murat KAYACAN²

Yapay zekânın gelişimi, son zamanlarda küresel düzeyde büyük bir ilgi odağı olmuştur. Özellikle BM Genel Kurulu'nun sürdürülebilir kalkınma için güvenli ve güvenilir yapay zekâ sistemlerini desteklemesi, yapay zekânın potansiyelini ve önemini vurgulamaktadır. Bu karar, yapay zekâ teknolojisinin sadece ekonomik ve sosyal açılardan değil aynı zamanda kültürel ve dini sahalarda da nasıl bir etki oluşturabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda bu tebliğde yapay zekânın tefsir alanında kullanım imkânı ele alınacaktır. Müfessirlerin yorumları genellikle kendi kültürel durumlarından ve dini eğitimlerinden etkilenmektedir bu nedenle yorumlarında bazen subjektiflik örnekleri bulunabilmektedir. Yapay zekâ duygulara sahip olmasa da duygu ifadelerini tespit ve o yönde ifadeler kullanma yeteneğine sahip, yapay zekâ mühendislerinin belirlediği parametrelere ve verilere bağlı olarak oluşmaktadır. Bu yeni durumun tefsir alanıyla ilişkilendirilmesiyle tefsir alanına katkı amaçlanmaktadır. Bugüne kadar yapay zekânın temel İslam bilimleri ile ilişkisi konusunda yapılan çalışmalar oldukça az olması bu alanda yapılacak yeni çalışmalarla ihtiyaç olduğunun kanıtıdır. Bu tebliğ, "Yapay zekânın tefsir alanında sınırları ve potansiyeli nedir?" sorusunun cevabı aramak için Hucurât Sûresi ile sınırlı olarak Câmiu'l-Beyân, Kuşeyrî'ye ait er-Risâle ve Durusu'l-Kur'an adlı eserlerdeki yorumlar ele alınacaktır. Ardından da yapay zekâ modeli olan ChatGPT'nin o ayetlere ilişkin cevapları tespit edilecektir. Söz konusu eserlerin ayetlerin anlamını ortaya koymadaki yetkinliği ile ChatGPT'ninki karşılaştırmalı analize tabi tutulacaktır. Elde edilen verilere göre ayetlerin insani yorumu ile yapay zekâ yorumu farklılaşsa da bu fark asla alana katkı sağlamaktan uzak değildir. Yapay zekâ da ayet yorumlarında doğru yaklaşımlar ortaya koyabilmektedir. Ayrıca yapay zekânın ayet yorumları, insaninkine kıyasla oldukça üstünde bir hıza sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Hucurât Sûresi, Ahlak Kuralları, Yapay Zekâ, ChatGPT.

Yenilikçi Örgüt Kültürünün Almanya ve Türkiye Karşılaştırması: Nitel Bir Araştırma

Gülcan OLÇUM SELEK¹

Prof. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI²

Günümüz rekabetçi iş ortamında başarı için kritik bir faktör olan yenilikçi örgüt kültürü, işletmelerin değişime açık bir ortamda sürekli olarak yeni fikirler üretmelerini, bu fikirleri benimsemelerini ve uygulamalarını sağlayan bir iş kültürüdür. Almanya ve Türkiye gibi farklı kültürel yapıları olan ülkelerde, yenilikçi örgüt kültürünün nasıl şekillendiği ve farklılıkların neler olduğunu anlamak, bu araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Almanya ve Türkiye’den farklı sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerden 5’i Almanya’da ve 5’i Türkiye’de çalışan olmak üzere toplam 10 kişiyle yarı-yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Mülakatlar, katılımcıların iş kültürü, iş süreçleri ve yenilik algıları gibi konulardaki görüşlerini ortaya çıkarmak, iki ülkenin yenilikçi örgüt kültürü açısından farklılıkları olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Elde edilen veriler, tematik içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır. Sonuçlar, küresel iş ortamında başarılı yenilik yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi açısından son derece önemlidir. Elde edilen bulgulara göre Almanya ve Türkiye’deki çalışanların iş kültürü ve yenilik algıları, kaynak erişimi ve uygulama açısından farklılık göstermektedir. Almanya’da yenilikçilik, sistematik destek ve eğitimle teşvik edilirken; Türkiye’de esneklik vurgulanmakla birlikte, mali kısıtlamalar ve hiyerarşik yapı süreci yavaşlatabilmektedir. Bununla birlikte her iki ülkede de yaratıcı düşünce ve iş birliğinin önemli bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi Örgüt Kültürü, Örgüt Kültürü, Yenilikçilik, Almanya, Türkiye.

Girişimcilik ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin Bibliyometrik Analizi: Eğilimler, Boşluklar ve Gelecekteki Araştırma Yönleri

Ezgi GLAY¹

Muhammad FAROOQ²

Günümüzün değişen dinamik dünyasında, teknolojik ilerlemelerle birlikte girişimcilik yeni istihdam olanakları yaratma fırsatı sunarak ekonomik büyümede önemli bir role sahiptir. Bu nedenle girişimcilik, istihdamı, yenilikçiliği ve refahı artırarak ekonomik kalkınma için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Girişimciliğin ekonomik büyüme ve kalkınma üzerindeki etkilerini araştıran çalışmalar da girişimciliğin önemli bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmanın amacı, iki büyük akademik veri tabanı olan Web of Science ve Scopus'tan elde edilen veriler kullanılarak girişimcilik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin kapsamlı bir bibliyometrik analizini sunmaktır. Bu bağlamda son 15 yılda yayımlanan makaleler incelenmiş; her iki alanla ilgili anahtar terimler belirlenmiş ve birlikte ne sıklıkla tartışıldıklarını belirlemek için detaylı bir Şekilde analiz edilmiştir. Analiz, literatürde girişimcilik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi keşfederek ortaya çıkan eğilimlere, tematik kalıplara ışık tutmaktadır. Ayrıca alışma, bu iki alanın entegrasyonuna ilişkin kapsamlı araştırmaların eksikliğini vurgulayarak literatürdeki boşluklara dair iğrrler sunmakta ve geleceğe yönelik araştırma çıkarımları önermekte ve bibliyometrik yaklaşım ile yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular girişimciliğin ekonomik büyümeyi büyük ölçüde teşvik ettiğini göstermektedir. Bulguların, girişimcilik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin nasıl geliştiğinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunması ve bu kritik alanda gelecekteki araştırma çabalarına rehberlik etmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Ekonomik Büyüme, Kalkınma, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, Scopus.

Yükseköğretimde Örgüt Geliştirme Müdahalelerinin Etkililiğinin Değerlendirilmesi: Nitel Bir Araştırma

Burak ÇAVUŞ¹

Bu çalışmada, bir yükseköğretim kurumunda uygulanan örgüt geliştirme müdahale tekniklerinin etkililiği nitel yöntemle incelenmiştir. Amaç, örgütsel müdahalelerin iş performansı, mesleki gelişim, iş süreçleri ve motivasyon üzerindeki etkilerini analiz etmektir. Araştırmamızda, beşeri süreç müdahalesi olarak hizmet içi eğitimler, tekno-yapısal müdahale olarak kalite çalışmaları, insan kaynakları müdahalesi olarak performans sistemi ve çalışan refahı (wellbeing) müdahaleleri, stratejik müdahale olarak sürekli iyileştirme çalışmaları seçilmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemeyle seçilen 10 katılımcı ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Veriler “atlas.ti” programında analiz edilmiş, kodlamalar uzman bir öğretim elemanı tarafından kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda müdahalelerin genel olarak olumlu etkiler yarattığı, ancak bazı eksikliklerin bulunduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar hizmet içi eğitimleri faydalı, kalite çalışmalarını iş süreçlerine olumlu bulmuş; ancak bilgi eksikliği ve uygulama aksaklıklarını dile getirmiştir. Performans sisteminde adalet endişeleri vurgulanmıştır. Çalışan refahı çalışmalarının motivasyona etkisi belirtilmiştir. Sürekli iyileştirme kısmında, organizasyon şemasındaki değişikliklerin, müfredat, materyal ve ölçme değerlendirme sistemlerindeki iyileştirmelerin olumlu yansımalarını vurgulamışlardır. Araştırmada elde edilen bulgular, yükseköğretim kurumunda uygulanan örgüt geliştirme müdahalelerinin genel olarak olumlu etkiler yaratmış olsa da bazı alanlarda eksiklikler ve iyileştirme gereklilikleri de belirginleşmiştir. Özellikle performans sistemi, kalite çalışmaları ve kurum kültürü gibi alanlarda iyileştirmeler yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Geliştirme (ÖG), Müdahale Teknikleri, İş Performansı, Yükseköğretim.

Social Capital and Ethnic Entrepreneurship: The Case of Syrian Immigrants from Romania

Ana Lavinia POPA¹

As part of this research, we aimed to investigate how social capital shapes the entrepreneurial experiences of Syrian immigrants who have settled in Bucharest, Romania. This qualitative and exploratory study seeks to answer the question: How do Syrian entrepreneurs from Bucharest use social capital to establish and run their businesses? The research aims to explore the link between social capital and the practices carried out by Syrians as entrepreneurs. We analyzed the subject using ethnography as a research design and semi-structured interviews as a research technique with six Syrian male immigrants from Bucharest, Romania. These examples from our field research describe the entrepreneurial practices of Syrian immigrants from Bucharest, using the umbrella term of social capital to provide a theoretical framework suitable for analysis. Our study aligns with the literature review of the paper and thus supports the theorizations of Fukuyama (1995), through which the author demonstrates the importance of culture in economic activities, promoting also the idea that trust fosters economic prosperity. Our findings indicate that the primary source of social capital utilized by Syrian immigrants in their business endeavors is trust, and this trust is a product of the social and cultural context in which they run their business. Syrians' contact with the host society and their different integration experiences demonstrate how trust manifests itself depending on the cultural, social, legislative, and economic context in which they operate their businesses. We believe that further research using different research designs and tools can strengthen the conclusions drawn from this study.

Keywords: Social Capital, Syrian Entrepreneurs, Entrepreneurship.

Karar Alma Süreçlerinde Kuantum ve Poliheuristik Modellerin Kullanımı: Dış Politikada Simülasyon

Sezer ERTÜZÜN¹

Uluslararası İlişkiler disiplininde karar alma süreçleri belirsiz ve karmaşıktır. Bu süreçler karmaşanın ve belirsizliğin yoğun olduğu kriz dönemlerinde daha büyük önem kazanmaktadır. Dolayısıyla karar alma süreçlerinin analizi de önem taşımaktadır. Literatürde dış politika kararlarının analizinde Poliheuristik Karar Teorisinin (PHT) kullanımı görülebilmektedir. Poliheuristik Karar teorisi, karar alıcıların uluslararası alanda nasıl karar verdiklerini açıklayan, bilişsel ve rasyonel yaklaşımları birleştiren bir modeldir. İkili karar alma sistemi öneren bu yaklaşım, iç siyasetin dış politikada belirleyici rol oynadığını ve karar alıcıların siyasal kayıplardan kaçınma amacıyla, telafi edilemezlik prensibine dayalı olarak karar verdiklerini savunur. Klasik karar teorisine alternatif olarak geliştirilen Kuantum Karar Teorisi (KKT) ise insan davranışlarını ve karar alma süreçlerini kuantum mekaniği prensipleri kullanarak modellemektedir. KKT, klasik olasılık teorisinin sınırlarını aşarak, belirsizlik, süperpozisyon ve girişim gibi kavramları karar alma süreçlerine uyarlamaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmada dış politikada karar alma süreçlerinin daha optimal hale getirilmesi amacıyla Kuantum Karar Teorisi ve Poliheuristik Karar Teorisi temel alınarak yeni bir analiz yöntemi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında, KKT'nin süperpozisyon, girişim ve olasılık dağılımları gibi temel prensipleri ile PHT'nin sezgisel eleme kriterleri incelenerek iki teoriyi birleştiren kavramsal bir model oluşturulmuştur. Geliştirilen model, aynı anda birden fazla seçeneğin değerlendirilmesine olanak sağlarken kabul edilemez seçeneklerin erken aşamada elenerek sürecin daha hızlı ve sağlıklı hale gelmesine imkân tanımaktadır. Araştırmanın uygulama aşamasında ise, Rusya-Ukrayna Savaşı gibi güncel krizler temel alınarak simülasyon çalışmaları yapılmıştır. Simülasyonlar, modelin geçerliliğini ve karar süreçlerine etkisini değerlendirmek için kullanılacaktır. Sonuçta elde edilen bulgular, uluslararası krizlerde belirsizlik ve karmaşıklık ile başa çıkmada politika yapıcılar ve stratejistler için pratik öneriler sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dış politika, simülasyon, Kuantum Karar Teorisi, Poliheuristik Teori.

Dönüşümcü Liderlik ve Örgütsel İnovasyon İlişkisi Bağlamındaki Çalışmaların Bibliyometrik Analiz ile İncelenmesi

Ayşegül ÖZDİL¹

Günümüz örgütlerinde bugüne kadar hiç olmadığı kadar hızlı bir değişim yaşanmakta, bu durum liderleri var olan işleyişi sorgulamak ve değişim yapmak zorunda bırakmaktadır. Örgütsel faaliyet ve süreçlerde eskiyi terk etme ve yeniliğe yöneltme konusunda dönüşümcü liderlerin önemli rolü olduğu söylenebilir. “Dönüşümcü liderlik, izleyicileri, bir örgüt ya da birime ilişkin paylaşılan vizyon ve amaçlara bağlı kılan; onları problemlere yenilikçi çözümler üretmeye yöneltme ve izleyicilerin liderlik kapasitesini geliştiren” bir anlayış şeklinde ifade edilmektedir. Örgütsel inovasyon ise örgütün yapı, düzen faaliyet ve süreçlerindeki her tür yenilik ve gelişimlerin tümünü kapsamaktadır. Bu çalışmada, dönüşümcü liderlik ve örgütsel inovasyonun birlikte ele alındığı çalışmalar ile bu iki değişkenin ilişkisinin incelendiği araştırmalardan 2013-2023 yılları arasında EBSCO Host, Scopus, Web of Science veri tabanlarında yayınlanan 64 çalışma incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz tekniği kullanılarak tarama modelinde gerçekleştirilen çalışmanın amacı, dönüşümcü liderlik ve örgütsel inovasyon ilişkisi alanında yapılan çalışmaları sistematik bir literatür taramasıyla incelemektir. Dönüşümcü liderlik ve örgütsel inovasyonun birlikte ele alındığı çalışmaların bibliyometrik analiz ile incelenmesi, bu iki değişkenle ilgili araştırma yapmak isteyenlere konuya ilişkin detaylı bilgi verme ve yeni araştırmalar için rehberlik ve farkındalık yaratma bakımından önemlidir. Sonuçlar, 2013 yılından itibaren alan yazında dönüşümcü liderlik ve örgütsel inovasyon ilişkisi konusunda yapılan çalışmaların her geçen yıl yükselen bir ivmeyle arttığını göstermektedir. Bu çalışmaların araştırma alanı olarak literatürde en çok yönetim ve organizasyon alanının seçildiği ve en fazla tercih edilen yayın türünün de makale olduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan çalışmaların sektörel düzeyde de irdelenmesi ve farklı sektörlerin karşılaştırılmasını içeren çalışmalar yapılmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dönüşümcü Liderlik, Örgütsel İnovasyon, Bibliyometrik Analiz.

Kalite Yönetiminin Temel Unsurlarının Stres Yönetimi ile İlişkisi: İzmir İlinde Bir Araştırma

Dilzat CHOMU KYZY¹

Prof. Dr. Nezh Metin ÖZMUTAF²

Araştırmanın temel amacı, kalite yönetiminin temel unsurları ile stres yönetimi arasındaki ilişkiyi tekstil sektöründe çalışanların algıları çerçevesinde belirlemektir. Stresin çalışanlar üzerindeki etkileri giderek daha önemli hale gelmektedir. Araştırmada bu etkilerin kalite yönetiminin temel unsurlarına nasıl yansıtıldığına odaklanılmaktadır. Araştırma kapsamında hazırlanan anket formu İzmir’de faaliyet gösteren tekstil işletmelerinde çalışan 185 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın teorik modeli doğrultusunda geliştirilmiş olan hipotezleri test etmek amacıyla çeşitli analizler gerçekleştirilmiştir. Faktör analizi sonucu ölçüm aracında yer alan 41 önerme 13 faktör olarak toplanmıştır. Stres kapsamında; takım yönetimi ve ödüllendirme sistemi, iletişim, yönetsel boyut, algı farkındalığı ve fiziksel faktörler, kurumsal destek, koşulsal ve davranışsal boyut, iş yaşam dengesi faktörleri olarak yedi faktör belirlenmiştir. Kalite kapsamında; sürekli gelişim, stratejik boyut, geliştirme boyutu, paydaş ve dışsal faktörler, müşteri boyutu, motivasyon ve katılım faktörleri olarak altı faktör belirlenmiştir. İstatistiksel analizler bu çerçevede gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizlerden elde edilen bulgulara göre kalite yönetiminin temel unsurlarının stres yönetimi üzerinde her bir faktör açısından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Faktörler arasındaki korelasyonlar genel olarak orta ve düşük düzeydedir. Ayrıca yapısal eşitlik modeli kapsamında pozitif yönde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kalite Yönetimi, Stres Yönetimi, Kalite Yönetiminin Temel Unsurları, Stresle Baş Etme.

Not: Bu özet, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Dilzat Chomu Kzyz’ın Prof. Dr. Nezh Metin Özmutf danışmanlığında yürüttüğü “Kalite Yönetiminin Temel Unsurlarının Stres Yönetimi ile İlişkisi: İzmir İlinde Bir Araştırma” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilen ve 15-16 Ekim 2024 tarihinde düzenlenen 3. Uluslararası Öğrenciler Sosyal Bilimler Kongresi tarafından yayımlanan “Exploring Social Sciences II” adlı hakemli kitaptaki tam metne aittir.

Kur'an'da Sabır ve Direniş: Gazze'deki Güncel Olaylar Üzerine Şer'î Bir Uygulama Çalışması

Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN¹

Asst. Prof. Dr. Hüseyin DURSUN²

Bu çalışma, Kur'an-ı Kerim'deki sabır ve direniş ayetlerinin şer'î ve uygulamalı bir incelemesini ele alır, bu ayetlerin Gazze'deki güncel olaylar bağlamında nasıl kullanılabileceğine odaklanır. Sabır ve direniş, İslam hukukunda merkezi değerlere sahip olup, bu kavramlar müminlerin zorluklar ve sıkıntılarla başa çıkma yetilerini artıran manevi ve ahlaki araçlar olarak öne çıkar. Çalışma, sabır ve direniş ile ilgili Kur'an ayetlerini şer'î bir bakış açısıyla analiz etmeyi ve bu ayetlerin mevcut zorluklarla başa çıkma konusunda nasıl ilham verebileceğini net bir şekilde ortaya koymayı amaçlar. Araştırma, Kur'an metinlerini yorumlama ve analiz etme yöntemine dayanarak sabır ve direniş ayetlerinin indiği tarihsel bağlamları incelemekte, bu ayetlerin Müslümanlara krizler karşısında nasıl yön verdiğini araştırmaktadır. Ayrıca, bu ayetlerin Gazze'deki zorluklarla nasıl uygulandığı ve bu metinlerin karşılaşılan güçlükler için pratik ve şer'î çözümler sunup sunamayacağı değerlendirilmektedir. Çalışma, sabır kavramının İslam inancındaki merkezi rolünü, sabır ile direniş arasındaki ilişkiyi incelemekte ve bu ilişkinin adaletsizlik ve saldırılara karşı dayanma gücünü nasıl artırabileceğini tartışmaktadır. Sonuç olarak, sabır ve direniş ayetlerinin Müslümanlar için güç ve ilham kaynakları olduğu, Gazze'deki çağdaş zorluklarla başa çıkma konusunda güvenilir bir şer'î çerçeve sunduğu sonucuna varılmaktadır. Çalışma, bu Kur'an ayetlerine dönmenin şer'î direniş anlayışını derinleştirme ve adalet ile dayanışmayı güçlendirme açısından önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Kur'an, Sabır, Direniş, Gazze.

Toprakların Bölünmesi ve Halkın Parçalanması: İşgal Altındaki Filistin'in Gerçekliği

Enas B. F. OBAID¹

Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN²

Bu çalışmada, Filistin topraklarının İsrail işgali altında sistematik olarak bölünmesi ve bu bölünmenin Filistin halkı üzerindeki derin etkileri incelenmektedir. Çalışma, Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze Şeridi'nin coğrafi ve siyasi olarak nasıl ayrıştırıldığını ve bu ayrıştırmanın Filistin ulusal kimliği, toplumsal bütünlük ve halkın birliği üzerindeki yıkıcı etkilerini detaylı bir şekilde ele almaktadır. İsrail'in yerleşim politikaları, askeri kontrol noktaları ve güvenlik duvarları gibi araçlarla uyguladığı bölünme stratejileri, Filistin topraklarının parçalanmasına ve bu parçalanmanın kalıcı hale getirilmesine yol açmaktadır. Bu araştırmada, Filistin halkı arasındaki ayrışmanın sosyolojik, psikolojik ve ekonomik açılardan nasıl zayıflatıldığına dair derinlemesine bir inceleme yapılacaktır. İsrail'in uyguladığı bu politikaların, Filistinlilerin günlük yaşamlarını nasıl zorlaştırdığı, özgürlüklerini kısıtladığı ve yaşam alanlarını daralttığı, ayrıca toplumsal bağları nasıl zayıflattığı detaylı bir şekilde analiz edilecektir. Özellikle, işgal altındaki bölgelerde yaşayan Filistinlilerin, ayrıştırma politikalarının etkisiyle karşılaştıkları zorluklar, kimlik bunalımları ve sosyal parçalanma süreçleri üzerinde durulacaktır.

Araştırma, toprakların bölünmesinin Filistin toplumunun ekonomik yapısını nasıl etkilediğini ve bu sürecin sosyal doku üzerindeki uzun vadeli etkilerini de irdeleyecektir. Bu bağlamda, İsrail'in bölgeye yönelik hegemonik hedeflerinin nasıl güçlendirildiği ve bu hedeflerin Filistin halkının hakları üzerindeki olumsuz etkileri değerlendirilecektir. Sonuç olarak, işgal altındaki Filistin'in mevcut durumu, bölünme ve parçalanma bağlamında derinlemesine analiz edilerek, bu sürecin Filistin'in geleceği üzerindeki potansiyel etkileri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Filistin, İsrail İşgali, Toprak Bölünmesi, Batı Şeria, Doğu Kudüs, Gazze.

Direnif Soslolojisi Bakimindan Hamas Analizi

Kamal SALİMOV¹

Selvet ÇETİN²

7 Ekim 2023 tarihinde Filistin İslami Direniş Örgütü Hamas'ın askeri kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları'nın İsrail'e karşı başlattığı "Aksa Tufanı" bölgesel ve küresel ölçekte yeni siyasi gelişmelere yol açmıştır. Bu eylemlerin ardından İsrail, Gazze'ye topyekün saldırı başlatarak altyapıyı ve sivil yerleşimleri yok etmeye devam etmiş, halkın güvenli görerek sığındığı hastane ve okulları bombalamış ve on binlerle ifade edilen can kaybına neden olmuştur. İsrail yönetiminin Gazze'de işlediği savaş ve soykırım suçlarının Lahey Adalet Divanı ve Uluslararası Ceza Mahkemesine taşınmasıyla birlikte işgalci güçlerin üzerindeki baskı daha da artmıştır. Hamas, devam eden İsrail saldırılarına karşı silahlı güçleriyle Gazze'deki direniş örgütlemekte, diğer taraftan İsrail'in işlediği suçları dünya kamuoyuna duyurmaya çalışmaktadır. Kuruluş hikâyesi, İntifada'nın başladığı 1987 yılına kadar uzanan Hamas, Filistin topraklarının işgalden kurtarılmasını ve İslami değerlere göre siyasal bir düzenin oluşturulmasını amaç edinmiştir. Hamas'ın sahip olduğu güçlü ve yaygın toplumsal ağlar, bu hareketin Gazze başta olmak üzere Filistin topraklarındaki direniş büyütebilmesine imkân vermektedir. 2007'den beri Gazze'yi yöneten Hamas liderliğinin direniş önceleyen siyasi yaklaşımı, genç kuşakların işgale karşı daha örgütlü şekilde hareket etmelerini sağlamaktadır. İşgal güçleriyle farklı dönemlerde silahlı çatışmaya girip Gazze'yi savunmaya ve ablukadan kurtarmaya çalışan Hamas, ortaya koyduğu direniş yöntemleriyle Filistin'inin geleceğini şekillendirmektedir. Siyasi ve askeri liderlerini bu uğurda yitiren, küresel güçler tarafından siyasi, askeri ve ekonomik yaptırımlara maruz kalan Hamas liderliğinin direniş kültürünü nasıl canlı tutabildiği merak edilmektedir. Bu yazıda, Filistin halkıyla bütünleşmiş olan Hamas'ın işgal güçlerine karşı direniş nasıl örgütleyebildiği ve motivasyon kaynağını nelerin oluşturduğu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hamas, Direniş, Filistin, Soykırım, Gazze.

Eski Sovyet Coğrafyasından Gelen Uluslararası Öğrencilerin Gözünden Azerbaycan İmajı: Kimlik, Algı ve Küresel Dönüşümler

Turkan ABDULLAYEVA¹

Azerbaycan, son yıllarda ekonomik kalkınma, siyasi istikrar ve kültürel açılımlarla uluslararası arenada dikkat çekmektedir. Bu araştırma, eski Sovyet coğrafyasından gelen uluslararası öğrencilerin Azerbaycan'ın ulusal ve uluslararası imajını nasıl algıladıklarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu araştırma, Azerbaycan'ın uluslararası imajını derinlemesine anlamak için önemli bir fırsat sunarken, aynı zamanda bu imajın güçlendirilmesi için stratejik iletişim ve kültürel diplomasi alanlarında politika önerileri geliştirilmesine de katkı sağlayacaktır. Azerbaycan'ın son yıllardaki gelişim ve dönüşümlerinin nasıl algılandığı, özellikle de eski Sovyet ülkelerinden gelen öğrenciler nezdinde, yeterince araştırılmamıştır. Literatürde ülke imajı çalışmaları genellikle Batı merkezli yaklaşımlarla ele alınmakta, eski Sovyet ülkelerinin algıları ise sınırlı bir perspektifte değerlendirilmektedir. Bu bağlamda çalışma, Azerbaycan'ın bu öğrenci grubu tarafından nasıl bir imaja sahip olduğuna dair yeni veriler sunmayı hedeflemesi bakımından önemlidir. Araştırma Türkiye'de öğrenim gören Eski Sovyet ülkeleri vatandaşlarına uygulanmaktadır. Araştırmada, anket yöntemi kullanılarak nicel veri toplanacaktır. Anket, öğrenci algılarını ölçmek üzere ülke imajı, kültürel tanınırlık, ekonomik gelişim, siyasi istikrar ve Azerbaycan'ın uluslararası ilişkilerdeki rolüne ilişkin sorulardan oluşacaktır. Araştırmanın evrenini Eski Sovyet ülkeleri vatandaşları kapsamaktadır. Örneklemi ise bu ülkelerden Türkiye'de öğrenim görenlerdir. Elde edilen veriler, IBM SPSS Statistics 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların Azerbaycan'la ilgili olumlu imaja sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan İmajı, Ulusal İmaj, Kültürel Diplomasi, Algı Yönetimi.

Tanrısız Ahlak

Hatice Rabia AKOVALI¹

Ahlak, genel olarak mutlak manada iyi olduğu kabul edilen davranış kuralları ve değerler bütünüdür. O, din, hukuk ve görgü kurallarından ayrı bir şeydir. Din inanç olması bakımından, hukuk resmi ve yasal olması bakımından, görgü kuralları ise yapı itibarıyla ahlak kadar ciddi olmaması bakımından ahlaktan ayrılır ancak din, hukuk ve görgü kuralları da kendi içlerinde ahlaki ilkeler barındırırlar. Ahlaki ilkelerin varlığı toplumun güven, huzur ve barış içerisinde yaşamasını sağlar. Hepimizin üzerinde uzlaştığı aldatmanın, yalan söylemenin, hırsızlık yapmanın kötü olduğu gibi ahlaki ilkeler sayesinde toplumda istikrarlı ve güvenli bir ortam hakim olur. Bu araştırmanın amacı, “Tanrı inancına sahip olmadan ahlaklı olmak mümkün müdür?” ve “Tanrının varlığını kabul etmeden ahlakı temellendirebilir miyiz?” gibi sorulara yanıt aramaktır. Araştırmada, kendisini bir “ateist ve agnostik” olarak tanımlayan Walter Sinnott-Armstrong’un “Tanrısız Ahlak” kitabına ve Müslüman Boşnak lider Aliya İzzetbegoviç’in “Doğu Batı Arasında İslam” eserine odaklanılarak bir inceleme yapılacaktır. İlgili iki metindeki düşünceler, literatür taraması yoluyla toplanacak ve içerik analizi yöntemine uygun olarak incelenecektir. Walter Sinnott-Armstrong ahlakı Tanrısız bir şekilde temellendirerek Tanrı inancına sahip olmadan da ahlaklı olmanın mümkün olduğu düşüncesini savunurken, Aliya İzzetbegoviç ise Tanrı inancı bulunmadan da ahlaklı olunabileceğini ancak bunun kendi içerisinde çelişkiler barındırdığını ve ahlakın Tanrısız bir şekilde temellendirilemeyeceği fikrini savunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Tanrı, Din, Ateizm.

Azerbaycan'da Sovyet Döneminde Yasaklanan Şarkılar

Gülsüm KARIMOVA¹

Azerbaycan, 1920-1991 yılları arasında 71 yıl boyunca Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin etkisi altında kalan devletlerden biri olmuştur. Bu etki kendisini hemen hemen her alanda göstermiş ve hâlâ göstermektedir. Şarkının, sözün gücünün etkisinin farkında oldukları için şarkılar, onların sözleri, bestelerde kullanılan çalgı aletlerinin SSCB'nin filtresinden geçmesi gerekmektedir ve bazen kabul görüldüğü halde bazen siparişe değiştirilen ya da geri çevrilen veya tamamen yasaklanan eserler de oluyordu. Sovyetlerin ideolojisine uymayan negatif ifadeler, millî unsurlar, birlik, Türklük, Güney Azerbaycan, bağımsızlık konulu eserler senelerce yasaklanmış, mazmunu değiştirilmişti. "Çırpınırdın Karadeniz", "Sarı Gelin", Azerbaycan", "Şuşa'nın Dağları", "Laleler", Arazım", "Kelebek" vb. gibi şarkılar onların bir kısmıdır. O dönemler yasaklar olmasına rağmen bu şarkılar, her zaman seviliyordu ve günümüzde de halk arasında sevilen eserlerdendir. Devre karşı çıkan, onu eleştiren politik şarkılara yasak getiriliyor hatta yazar ve bestecileri "pantürkist", "panislamist" adlandırılarak sürgüne gönderiliyordu. Çerçevesel, engeller olsa bile Azerbaycan, yıllarla kendi acısını, tarihini, kültürünü, bağımsızlık arzusunu şarkılar yoluyla, sembollerle anlatmaya çalışmıştır. Bu kadar yasaklara, baskıya, sansürlere rağmen Sovyet Döneminde Azerbaycan'dan birçok başarılı, yetenekli şarkıcıların yetiştiği yadsınamaz bir gerçektir. Sadece onların eserlerini ara ara ideolojiye uygunlaştırması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sovyetler Birliği, Azerbaycan, Şarkı, Yasak.

Tarihsel Anlatıların Dinamikleri ve Afrika'da Kırsal Dönüşüm Üzerindeki Etkileri

Oluwaseun Adeoye OYEBAMIJI¹

Bu çalışma, sömürgeciliğin Afrika üzerindeki derin ve kalıcı etkilerini yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda kültürel, sosyal ve çevresel boyutlarıyla da incelemektedir. Sömürge dönemi sorunları ile günümüz güvenlik ve kalkınma ideolojileri arasındaki etkileşime dikkat çekerek, Avrupa'nın stratejilerini sorgulamaktadır. Araştırma, sömürgeciliğin Afrika sanatı ve kültürü üzerindeki önemli etkilerini, özellikle sömürge anlatıları, kültürel kimlik ve sanatsal ifade arasındaki karmaşık ilişkiyi ele almaktadır. Afrika'nın "barbar" olarak görülmesine dayanan stereotipleri yıkmayı ve kıtanın potansiyelini sınırlayan algıları sorgulayarak, prekolonyal dönemdeki geleneksel uygulamalar ve toplumsal yapılar hakkında derinlemesine bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır. Afrika'daki kırsal kalkınmanın tarihsel anlatılarla bağdaştırıldığı vaka çalışmaları hem olumlu hem de olumsuz etkileri ortaya koymaktadır. Çalışma, yerel bilgilerin sürdürülebilir kalkınma süreçlerine entegre edilmesini savunarak, kültürel açıdan duyarlı politikaların kapsayıcı sosyal ilerlemeyi desteklemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Etnografik ve anlatı yöntemlerini bir araya getiren disiplinler arası bir yaklaşım kullanarak, sözlü tarihler öncelik kazanmış ve farklı bakış açıları sunulmuştur. Arşiv araştırmaları bu sözlü tarihleri doğrularken, çoklu veri kaynaklarının üçgenleştirilmesi anket ve istatistiksel analizlerin ötesinde daha derin içgörüler sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sömürgecilik, Kültürel Kimlik, Kırsal Kalkınma, Tarihsel Anlatılar, Gelişimde Stereotipler.

Investigating Disordered Eating in Iranian Women and Men

Mahsa ROUHIMALAKI¹

Prof. Dr. Gülay DİRİK²

In Iran, body dissatisfaction and disordered eating are prevalent, comparable to global trends. This highlights the need for a comprehensive assessment of factors that may be related, such as sociodemographic variables. The study participants included 323 women and 305 men living in Iran. We used an independent T-test, one-way ANOVA, and Bonferroni post-hoc tests to compare group differences in disordered eating scores across various sociodemographic variables, including gender, education, income, marital status, and Body Mass Index (BMI) through SPSS 27. The study investigated whether disordered eating behaviors among Iranian women and men differ based on the aforementioned sociodemographic variables. The independent T-test revealed no significant differences between the two genders in disordered eating scores. Similarly, no significant differences were found between marital status, income level, and disordered eating in either group. The results of the ANOVA also revealed no differences between education level and disordered eating. However, significant differences were found between BMI groups and disordered eating scores in both women and men. Bonferroni test revealed these significant differences between all groups except the underweight and normal groups in women. Among men, all groups showed significant differences from the obese group. Notably, the obese group in both samples exhibited higher disordered eating scores, suggesting that individuals with higher BMI tend to experience more severe disordered eating behaviors. We recommend that researchers consider BMI group differences when investigating disordered eating in the Iranian population. Additionally, to gain new insights and accurate results, we recommend repeating the research with larger samples.

Keywords: Disordered Eating Behaviors, Sociodemographic Factors, T-test, ANOVA.

Uluslararası Ekiplerin Yönetiminde Kültürlerarası Farklılıkların Etkisi

Samal ABDUALI¹

Küreselleşmenin hız kazanmasıyla, uluslararası şirketlerde çok kültürlü ekiplerin yönetimi daha karmaşık hale gelmiştir. Kültürel farklılıklar, ekip yönetiminde iletişim zorlukları, iş etiği farklılıkları ve çatışma gibi sorunları beraberinde getirmektedir. Bu araştırmanın amacı, çok kültürlü ekiplerin yönetiminde karşılaşılan zorlukları ve başarılı yöneticilerin bu kültürel farklılıkları nasıl aştığını ortaya koymaktır. Bu bağlamda, kültürel farkındalık ve adaptasyonun ekip içi verimlilik ve yenilikçiliğe katkısını vurgulamaya odaklanılmıştır. Araştırmada uluslararası ekip liderleriyle yapılacak görüşmeler ve vaka çalışmaları kullanılarak, başarılı yönetim stratejileri belirlenecektir. Böylece, gerçek dünyadan örnekler sunarak teorik bilgi, uygulamayla birleştirilecektir. Araştırma, kültürlerarası farklılıkların uluslararası ekiplerde nasıl işlediğini, bu farklılıkların iş performansına etkilerini ve yöneticilerin bu farklılıkları aşma yollarını ele almaktadır. Bu kapsamda iletişim, iş etiği ve çatışma çözümü gibi temel konular incelenmekte; başarılı yöneticilerin çok kültürlü ekiplerde uyumu sağlamada kullandığı stratejiler ortaya konmaktadır. Elde edilen bulgulara göre, kültürel farkındalık ve esneklik verimliliği artırarak küresel iş sonuçlarını iyileştirmede kritik rol oynamaktadır. Yöneticiler, ekiplerinin kültürel farklılıklarına duyarlı olmalı ve bu farklılıkları inovasyonu teşvik eden bir güç olarak kullanmalıdır. Eğitim programları, kültürel farkındalık artırıcı faaliyetlerle desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ekip, Esneklik, Kültür, Farklılık, Yönetim.

Determinants of Occupational Injuries in Pakistan: Evidence from Labor Force Survey (LFS) of Pakistan

Rabia KHALID¹

Human engagement in various occupation has led to different kinds of risk and injuries. Such risks are more prevalent in developing and transitioning economies where transfer of manual machinery from developed to developing countries has intensified the risk of being injured at workplace. Hence, present study intends to find out the factors responsible for work-related injuries in Pakistan by employing nationally represented dataset Pakistan Labor Force Survey (LFS) 2017-18. Occupational injuries has been taken as dependent variable whereas independent variables include socio-demographic characteristics of workers such as gender, age, marital status, province, region, level of education and hours worked. As the dependent variable is binary so logistic regression method has been employed to find out the relationship between independent and dependent variables. Results of logistics regression analysis concluded that incidence of work-related injuries is higher among those who are either illiterate or have low level of education. Workers who work more than 35 hours per week have higher likelihood of being injured at workplace. This study stresses on raising the level of education of workers that will increase awareness among safety standard and also the workers work hours should not exceed from the 35 hours per week.

Keywords: Occupational Injuries, Socio-Economic Characteristics, Risk.

Relationships Between Perceived Parenting Style and Self-Compassion Investigation of Memory Sharing Characteristics of Turkish Late Adolescents With Their Parents About Negative Experiences And Perceived Parents' Listening Characteristics

Sarah ZANETI¹

This study investigates relationships between perceived parenting style and self-compassion in late Turkish adolescents in the frame of negative personal memory-sharing with parents. This relationship is analysed through the mediation of perceived parents' listening characteristics, late adolescents' emotional valence and narrative characteristics. One of the main goals of the thesis is to determine which parent, mother or father, is perceived with better listening characteristics by late adolescents. Besides mediation analyses (Hayes Process Macro Model 6 with 3 mediators), t-tests were run to compare the impacts of fathers and mothers separately as listeners on late adolescents' emotional valence and self-compassion. 471 female and male university students aged between 19 and 22 from various cities in Turkey completed online surveys, including self-compassion and parenting style scales and additional multiple-choice Likert scales. The survey link was distributed across three major social media platforms (Facebook, Twitter, and LinkedIn) to reach a wide-ranging number. Results indicated a significant positive mediation effect of perceived positive listening characteristics, positive emotional valence and narrative length in the relationship between flexible parenting style and high self-compassion levels of late adolescents. Conversely, a significant negative mediation effect was observed in the relationship between authoritarian parenting style and self-compassion. In addition, although results showed that fathers are significantly perceived as better listeners, participants reported that mothers were the parents to whom the memories were told the most. Further results are discussed in light of the literature.

Keywords: Autobiographical Memory Sharing, Negative Experiences, Narrator-Listener, Self-Compassion, Late Adolescents.

Türkçede Boş Fiil ve Yardımcı Fiil Üzerine

Hagar Islam GIBRIL ABDELAZIZ MAHBOUB¹

Boş fiil, Hint-Avrupa dillerinden olan İngilizcede “delexical verb” olarak adlandırılan bu terim İngilizcede çok yaygın bir terimdir. Ancak Türkçede o kadar kullanışlı bir terim değil; hatta neredeyse kullanılmamıştır. İngilizce ve Türkçe farklı dil ailelerinde bulunmalarına rağmen boş fiil konsepti ikisinde bulunmaktadır. Türk dilbilgisi kitaplarında onun hakkında hiç bahsedilmemiş boş fiil, genellikle yardımcı fiille karıştırılmıştır. İngilizcede boş fiil ve yardımcı fiil arasındaki farklıklar net bir şekilde açıklanmasına rağmen bu terim Türkçede yardımcı fiille hala karıştırılır. Türkçe dil bilgisi kitaplarına göz atıldığında fiillerin anlamlarına göre açıklandığında esas fiiller ve yardımcı fiiller olmak üzere iki fiil kategorisi anlatılıp boş fiile bir yer verilmemiştir. Bu çalışmada, boş fiilin ne olduğu, boş fiil ve yardımcı fiilin arasındaki temel farklılıkların neler olabildiği, cümlenin anlamına göre değişebilen hem boş fiil hem yardımcı fiil ortaya çıkan fiillerin neler olduğu açıklanmaya amaçlanmaktadır. Bu fiillerin cümlede kullanıldığı anlamına göre değiştiği için boş fiil olup olmadığını göstermek amacıyla Türkçe Ulusal Derlemi (TUD) referans olarak kullanılmıştır.

Buna benzer çalışmalarda Mustafa Öner’in (2006) “Türkçede İsimden Fiil Yapımı Üzerine Notlar” adlı makalesinde hem de Yalçın Kulaç’ın (2024) “Yap- Fiili Yardımcı Fiil Mi? (Sözdizimsel bir inceleme)” adlı makalesinde anlamı boşalmış olan fiillere değinilmiştir. Bu çalışmada, anlamı boşalmış fiillerin yani boş fiillerin üzerine odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Boş Fiil, Yardımcı Fiil, Türkçe, Dil Bilgisi.

Kur'ân'ın Ses ve Fonetik Özelliklerinin Hafıza Üzerindeki Etkisi

Rana SULEİMAN ATA ALMUHİSEN¹

Fatmanur YALÇIN²

Bu çalışma, Kur'ân-ı Kerîm'in zengin fonetik yapısının hâfızlık süreci üzerindeki etkilerini dilbilimsel ve nörobilimsel açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, içerik analizi yöntemi kullanılarak Kur'ân'daki fonetik yapılar ve bu yapıların hafıza süreçleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Veriler, dilbilimsel analizler ve nörobilimsel araştırmalar doğrultusunda değerlendirilmiş, fonetik tekrarların ve seslerin duygusal rezonansının hafızayı nasıl güçlendirdiği ortaya konmuştur. Araştırmanın bulguları, sesli harflerin uzun-kısa varyasyonları, kelime sonlarındaki uyum ve âyet sonlarındaki kafiyeli yapıların ezberleme sürecini kolaylaştırdığını göstermektedir. Bununla birlikte, ana dili Arapça olmayan hâfız adaylarının bu fonetik yapılarla ezber sürecinde zorluklar yaşadığı, ancak uygun yöntemlerle bu zorlukların aşılabileceği ortaya konmuştur. Çalışmanın özgünlüğü, daha önce Kur'ân'ın ezberlenmesi üzerine yapılan araştırmalarda fonetik yapıların hafıza üzerindeki etkisine yeterince odaklanılmamış olmasıdır. Bu araştırma, bu boşluğu doldurarak literatüre önemli bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, Kur'ân'ın fonetik yapısının yalnızca ezberlemeyi değil, bireyin zihinsel ve ruhsal durumunu da olumlu etkilediği bulgular arasındadır. Çalışmanın sınırlılıkları, fonetik analizlerin subjektif yorumlara dayanması ve katılımcıların dil seviyelerindeki farklılıklar olarak belirlenmiştir. Buna rağmen, elde edilen bulgular hâfızlık eğitimine yönelik yeni pedagojik stratejilerin geliştirilmesine ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Hâfızlık Eğitimi, Dilbilim, Fonetik Özellikler, Nörobilim, Hafıza.

William James'in "Dinsel Tecrübenin Çeşitleri" Eseri Bağlamında Miguel de Unamuno'nun "Agonia" Kavramının Analizi

Abibulla MUMDZHI¹

Bu çalışmada, William James'in dönüşüm ve bölünmüş kişilik konusundaki görüşleri çerçevesinde Unamuno'nun agonia düşüncesini, yani iman adına bitmeyen içsel kavgasını incelenmektedir. Bu konuyu ele alırken William James'in Dinsel Tecrübenin Çeşitliliği, Miguel de Unamuno'nun Hayatın Trajik Duygusu ve Hristiyanlığın Mücadelesi konusundaki eserlerine yer verilmektedir. Ayrıca Rus düşünürlerin konu ile ilgili makaleleri inceleyerek Unamuno'nun iman ve içsel mücadele arasındaki ilişkiyi ortaya koyacağız. Miguel de Unamuno'nun iman adına şüphelere mücadele düşüncesi William James'in iman, bölünmüş kişilik ve dönüşüm hakkındaki görüşleri bağlamında eleştirel bir bakışla incelenmektedir. Miguel de Unamuno ve William James imanı farklı biçimlerde ele almışlardır. Miguel de Unamuno, dinamik imanın savunucusuydu. Düşünür, imanı tamamlanmış ve değişmez bir kanı olarak görmemiştir. Unamuno'ya göre gerçek iman şüphelere karşı mücadelesinden doğar. Birey, şüphelere karşı mücadele ederek çarmıha gerilmiş İsa gibi acı çeker ve imanın dinamik doğasını tadar. Unamuno, agoniya kelimesini iman adına mücadele olarak anlamıştır. Düşünür, mücadelenin içsel yönüne vurgu yapmıştır. Filozof, imanı bir içsel barışın sağlayıcısı olarak görmemiştir. William James, Dinsel Tecrübenin Çeşitliliği çalışmasında ihtida ve bölünmüş kişilik konularını ele alır. James'in yaklaşımına göre dini inancı kabul eden birey dönüşümden sonra tüm şüphelerden kurtulur. İman sahibi, iman adına bitmeyen içsel mücadelede bulunmaz. Sonuç olarak Unamuno'nun dini pathosu insanları aktif ve çileci inanca çağırmaktadır. William James ise inançta şifa ve içsel huzur aramıştır. James, bir psikolog olarak imanın şifalı özelliklerine vurgu yapar. James'in perspektifinden meseleye yaklaştığımızda Unamuno'nun "agoniasını" bir bölünmüş kişilik patolojisi olarak ele alabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Miguel de Unamuno, Lev Şestov, İman Mücadelesi, Bölünmüş Kişilik.

Günümüz Futbolunda Yapay Zekâ Kullanımı: VAR'ın En Fazla Etkilediği Pozisyonlarla İlgili Analiz

Rovshan GULMAMMADOV¹

Dijital çağda futbolun yeri, futbolda dijital dönüşümü, stratejik gelişmeleri ve yenilikleri ifade etmektedir. Futbolda dijital dönüşüm süreci, bu alanda gerçekleşen birçok farklı değişimi içeriyor. Futbol endüstrisi, dijital çağa uyum sağlayan başlıca endüstrilerden biri olmuştur. Futbol dünyasında dijital çağa uyum sağlamak için günümüzde yapılan birçok yenilik uygulanmaktadır. Bu yeniliklerden belki de en önemlisi Video Yardımcı Hakem (VAR, "Video Assistant Referee") uygulamasıdır. VAR uygulaması; karşılaşma sırasında hakemi tereddütte bırakan veya oyuncuların yoğun itirazda bulunduğu pozisyonda, ekran başında pozisyonların tekrarını izleyen diğer hakemlerle ortak hakem kulaklık aracılığıyla iletişim kurarken, onlardan gelen bilgiye göre oyunu durdurarak saha kenarında yer alan ekranlardan pozisyonun tekrarını izleyerek karar vermektedir. Çalışmanın problemi, dijitalleşmenin spor sektöründe futbolu nasıl şekillendirdiği ve VAR uygulamasının daha çok hangi pozisyonları etkilediğini incelemektir. Araştırma verilerinin toplanmasında, nicel araştırma veri toplama tekniklerinden biri olan "belge inceleme" tekniği kullanılmıştır. Makalede, Azerbaycan Premier Ligi'nin 2022-2023 ve 2023-2024 sezonunun ilk otuz haftasının VAR kayıtları incelenmiştir. Yazının teorik kısmında literatür taraması yapılmıştır. Araştırma kısmında ise Azerbaycan Profesyonel Futbol Ligi'nin ilk otuz haftasından elde edilen veriler, IBM SPSS Statistics 22 programıyla analiz edilip, yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre iki sezonu analiz ettiğimizde VAR etkisinin en çok gözlemlendiği an, maçların 1. ve 2. yaralarına eklenen dakika sayısı olmuştur. VAR sisteminin ilk kullanıldığı 2022-2023 sezonunda 1. yarı sonuna eklenen dakika sayısı 0-5 (28) aralığında görülmektedir. Sonraki sezonda 5-10 kodlaması (19) kendini gösterdi. Diğer kodlamalarda da artış görülmektedir. 2022-2023 sezonunda maçların ikinci yarısına eklenen dakika sayısındaki liderlik, daha fazla kodunda ama diğer kodlamalar birkaç birim geride kalmış durumda gözüküyor.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Yapay Zekâ, Video Yardımcı Hakem, Azerbaycan, Premier Lig.

Digital Literacy Skills and ICT Readiness As Determinant of Social Media Utilisation Among Public Secondary School Students

Ogunlowo Simeon OLUWATOBA¹

The use of social media among secondary school nowadays has brought a lot of concerned to educationist, curriculum experts and even parents on the notions that it has adverse and negative impact on them. Therefore, this study seeks to examined the digital literacy and ICT readiness as determinants of social media utilization among public secondary school students in Ijebu north local government area of Ogun state,Nigeria.

The study employed descriptive survey research design of expo- facto type. The study population comprised of 1639 in which multi stage sample techniques was adopted to select 594 students who were interviewed with the aid of structured and validated questionnaire . Data collected were analysed using descriptive statistics (simple %, mean and STD) as well as regression analysis at 0.05 level.

Findings revealed that public senior secondary school in ijebu-North had high level of Digital literacy skills, they were ICT ready($r=3.09$) and they possessed moderate level of social media utilisation . In addition, findings also revealed that there is a significant relationship between digital literacy skills and social media utilisation. Findings also revealed that there is a significant composite influence of digital literacy skills and ICT readiness on social media utilisation among public secondary school students.

Based on the findings of this study, it is therefore concluded and recommended that since DLS and ICT readiness significantly influence social media utilisation, secondary school students should be monitored with their age group on what they use social media for.

Keywords: ICT readiness, Social media, Digital Literacy Skills.

Özbekistan TV Reklamlarında Kullanılan Duygusal Çekicilikler

Alisher SAFAROV¹

Reklam etkinliğinin önemli etkenlerinden biri reklam çekicilikleridir. Reklamlarda çekiciliklerin doğru kullanımı hitap edilen kitle üzerinde onların ikna edici gücünün artmasını sağlar. Reklam konusu olan ürün ve hizmetlerin kullanım alanları ve özellikleri, hitap edilen kitle gibi unsurlar belli bir reklam çekiciliğine ağırlık verilmesine yol açar. Duygusal veya rasyonel çekiciliğin seçimi genel olarak ürün veya hizmetlerin spesifikasyonları ile ilişkilidir. Bu çekiciliklerin hangi öğesinin kullanımı; coğrafi, sosyo-kültürel, iktisadi açıdan pazar özelliklerine bağlıdır.

Bu çalışmada Özbekistan TV reklamlarında kullanılan duygusal çekiciliklerinde hangi öğelerine daha çok ağırlık verildiğine dair bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda müzik, mizah, keyif, aile duygusal çekicilik öğeleri başkalarına nazaran Özbekistan TV reklamlarında daha çok kullanıldığı öğrenilmiştir.

Araştırma konusu kapsamında duygusal çekiciliklerin sınıflandırılmasında A. Safarov'un "Televizyon Reklamlarında İkna Edici Mesaj Unsuru Olarak Çekiciliklerin Kullanımı: Özbekistan'daki Televizyon Reklamları Üzerine Bir İnceleme" başlıklı çalışmasındaki 35 duygusal çekiciliği içeren sınıflandırma temel alınmıştır (2020, s. 90).

Safarov'un hazırladığı sınıflandırma Pollay (1983) başta olmak üzere, Albers-Miller ve Stafford (1999), Cheng ve Schweitzer (1996), Hestroni (2000), Gupta (2012), Koekemoer (2004), Blakeman (2007), Clow ve Baack (2018) tarafından gerçekleştirilen farklı çalışmalara dayanarak değerlendirilen çekicilik türlerini içermektedir.

Bu çalışmada duygusal çekiciliklerin incelenmesi konusunda verilerin derlenmesinde Özbekistan'ın üç ulusal televizyon kanalından prime-time zaman diliminde kayıt altına alınan 103 reklam örneği içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmada nicel içerik analizi uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Çekicilikler, İkna, Televizyon Reklamları, İçerik Analizi, Müzik.

Girişimci Liderliğin alışan Yaratıcılığına Etkisinde Teknoloji Kullanımının Rolü: Silah Sanayi alışanları Üzerine Bir Araştırma

Fatih AKKUŐ¹

Prof. Dr. Zehra Nuray NIŐANCI²

Günümüzün yoğun rekabet dünyasında işletmelerin sürdürülebilirliğinin yanı sıra gelişmelere uyum sağlayabilme ve fırsatlardan faydalanabilmede girişimci liderlik özellikleri giderek önem kazanmaktadır. alışan yaratıcılığı, bir işletmenin rekabet avantajını sürdürebilmesi ve yenilikçi ürün ve hizmetler geliştirebilmesi için temel unsurlardan biridir. Bugünün işletmeleri, teknolojik gelişmeleri yakından takip eden ve teknolojiyi kullanabilen yaratıcı çalışanlara da ihtiyaç duymaktadır. Bu araştırmanın temel amacı, girişimci liderliğin, çalışan yaratıcılığına etkisinde teknoloji kullanımının aracılık rolünü ortaya koymaktır. Araştırma, Türkiye’de son yıllarda hızlı atılımlar yaşayan savunma sanayi sektöründe gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Beyşehir’de faaliyet gösteren bir silah sanayi işletmesinin 270 çalışanı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmış; “Girişimci Liderlik Ölçeği”, “alışan Yaratıcılığı Ölçeği” ve “Teknoloji Kullanım Ölçeği”nden yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre girişimci liderlik, çalışan yaratıcılığını ve teknoloji kullanımını; teknoloji kullanımı çalışan yaratıcılığını pozitif etkilemektedir. Teknoloji kullanımı aracı değişken olarak modele eklendiğinde, girişimci liderliğin çalışan yaratıcılığı üzerindeki etkisinde bir değişiklik olmadığı ve teknoloji kullanımının aracı etkisinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Girişimcilik, Girişimci Liderlik, Yaratıcılık, Teknoloji, Teknoloji Kullanımı.

Not: Bu özet, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Fatih Akkuş’un Prof. Dr. Zehra Nuray Nişancı danışmanlığında yürüttüğü “Girişimci Liderliğin alışan Yaratıcılığına Etkisinde Teknoloji Kullanımının Rolü: Silah Sanayi alışanları Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Oryantalizme Kısa Bir Bakış

Anna HARBUZIU¹

19. yüzyılda Batı; dinî, ilmî, ekonomik, siyasi, ticarî ve kültürel sebepler nedeniyle Doğuyu incelemek ve onunla ilgili araştırma yapma ihtiyacı duymaya başlamıştır. Oryantalizm ya da Şarkiyatçılık kavramı “Doğu” anlamına gelen Latince “orient” kelimesine dayanmakta ve “Doğu’yu keşfeden, anlayan ve tanıyan bilim” anlamına gelmektedir. Batılı araştırma alanlarında bununla uğraşan şarkiyatçıların, ön yargılı ve siyaset ile ilgili hedefleri gözeterek de çalışmalar yürüttükleri söylenebilmektedir. Şarkiyat çalışmaları, Doğu’yu sadece bilimsel merakla ele alan araştırmacıların yanı sıra, Doğu’yu “öteki” olarak görüp onunla nasıl iletişim kurulacağını ve nasıl etkileneceğini öğrenmeye çalışan uzmanlar tarafından da yürütülmektedir. Bu çalışmada oryantalizm ideolojisi üzerine inceleme yapılarak Batılı bilim insanlarının Doğu ile ilgili düşünceleri ortaya çıkarılmaktadır. Batı tarafından Doğu algılanmaya çalışılırken bunu sadece tek taraftan değerlendirdiğinden dolayı tepki olarak hem Edward W. Said’in “Şarkiyatçılık. Batı’nın Şark Anlayışları” adlı kitabı hem de Ömer Seyfettin’in “Gizli Mabet” adlı öyküsü gibi eserlerde bu yargılı ve olumsuz Doğu imajının eleştirildiği görünmektedir. Yani Oryantalizm/Şarkiyatçılık bilimi sadece Batı alanında kalmak yerine sınırları aşarak Doğu’ya da varıp onun olumsuz tepkisini almıştır. Sonuç olarak şarkiyat çalışmalarında Doğu-Batı ayrımı ve Batı’nın Doğu dünyası üzerine düşünceleri takip etmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Oryantalizm, Şarkiyatçılık, Doğu, Batı, Ön Yargı.

Yabancılara Türkçe Dilbilgisi Öğretiminde Atasözü Kullanımının Rolü

Hadih KAHHALEH¹

Yabancılara Türkçe gramerini hem kolay hem de verimli bir şekilde öğretirken genellikle dersler, bir girdi ile açıklanır. Bu girdi, bir metin, fotoğraf veya cümle olabilir. Atasözleri de bu girdiler arasında yer alabilir. Bu yöntem sayesinde öğrenciler, Türkçe dilbilgisini daha iyi kavrayabilirler. Ayrıca, atasözleri aracılığıyla yabancılara Türk kültürü hakkında bilgi verilmesi mümkün olur. Atasözleri, Türklerin geçmişten günümüze yaşam tarzını yansıtan önemli göstergelerdir. Sonuç olarak, “Bir lisan, bir insan; iki lisan, iki insan” sözündeki gibi, iki dili öğrenmek sadece iki kültürü tanımakla kalmaz, aynı zamanda farklı düşünme yeteneği kazandırır. Türkçe’deki atasözleri, Türk kültürünün önemli bir parçasıdır ve öğretmenler, bu atasözlerini öğrencilere öğretirken dilbilgisinin yanı sıra Türk kültürünü de yakından tanımalarına yardımcı olurlar. Atasözleri Türk kültürün vazgeçilmeyen bir parçasıdır. “Atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştıran ve kalıplaşmış biçimleri bulunan kamuca benimsenmiş özsözler” (Aksoy, 1988, s.37). Türkçe atasözleri Türklerin yaşam tarzı ve onların asil kültürünü temsil etmektedir. Dolayısıyla yabancılara Türk dilbilgisi öğretildiğinde atasözlerine ayrı bir önem verilmelidir. Günümüzde batılılaşma ve medeniyetten kopma nedeniyle atasözlerin önemini kaybetmektedir. Dolayısıyla bu dilin zengin öğelerinden biri koruyabilmek ve ilerde unutulmamak için yabancılara Türkçe öğretilmesine özellikle dilbilgisi açısından atasözleri öğretilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Türkçenin Dilbilgisi, Atasözleri, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Atasözlerin Kullanımı.

Nil Nehri'nin Arap ve Türk Edebiyatındaki Yansımaları Üzerine Bir İnceleme

Olla KHAFAJA¹

Dünya'nın en uzun ikinci nehri olan Nil Nehri, Yunanca'da "nehir yatağı" anlamına gelen Nil kelimesi, Antik Mısır dilinde "büyük nehir" anlamına gelen "iteru" olarak adlandırılmıştır. Birçok tarihçi, farklı milletlerden gelen edebiyatçıların duygularını uyandıran Nil Nehri'nin güzelliği ve muazzam tarihi sayesinde müzik, şiir ve nesir gibi farklı alanlarda takdire şayan eserler ortaya çıktığına inanmaktadır. Bu muhteşem ve kutsal nehir hem Mısır halkının edebiyatında hem de 281 yıl boyunca Mısır'ı yöneten Osmanlı Devleti'nin edebiyatında büyük bir değere sahiptir. Bu değer, Arap ve Türk yazarlarının, şairlerin ve hatiplerin yarıştığı "Nil'in Vefası" etkinliğinde temsil edilmektedir. Bu etkinlikte farklı dillerde müjde mesajları, gurur şiirleri, düşünce bil-meceleri, Nil'e teşekkür ve anma konuşmaları ve vaazları gibi Orta Çağ'a kadar uzanan eserler yer almaktadır. Bu çalışmada, Gaston Bachelard'ın "Su ve Düşler" adlı kitabından yola çıkılarak, Nil Nehri'nin Arap ve Türk edebiyatındaki sembolü incelenecek ve Nil Nehri'nin her iki edebiyattaki yansımaları, her birinin eserlerinden örnekler alınarak gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Nil Nehri, Türk Edebiyatı, Arap Edebiyatı.

Celâluddîn El- Bulkînî'nin Hayatı ve Farklı Dönemlerde Yaşayan Âlimler Üzerindeki Etkisi

Nurgül ARSLAN¹

Celâluddîn Ebü'l-Fazl Abdurrahman b. Ömer b. Raslan el-Bulkînî 763 yılında Kahire'de doğmuştur. Eğitimi ile babası Siracuddin el-Bulkînî bizzat ilgilenmiş; İslami ilimler alanında küçük yaşta yetkin sayılabilecek seviyeye gelmiştir. Dokuz yaşında İbn-i Kesîr, Tacuddin es-Subkî gibi yüzden fazla âlimden icazet alarak Mısır ve Şam'ın meşhur âlimlerinden ilim tahsil etmiş; on sekiz yaşına geldiğinde babası da ona icazet vererek onun fetva verebilecek ilmi yeterliliğe sahip olduğunu yazmıştır. (Savut, 2022, s.1035-1036). Bulkînî'nin "Mevâki'u'l-Ulûm fî Mevâki'î'n-Nucûm" adlı eseri; Suyuti'nin Kur'an ilimleri alanında yazdığı "Et-Tahbîr fî İlmi't-Tefsîr" ve "El-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'an" adlı eserlerinin temel kaynaklarından olması ve bu iki eserin de bu alanda yazılan sonraki kitaplara kaynaklık etmesi sebebiyle tefsir ilmi alanında çok büyük bir önem taşımaktadır. (Savut, 2022, s.1038-1039). Zerkeşî ve Suyûtî ile ilgili yapılmış olan tez çalışmalarında bu iki âlimi etkileyen ismin Bulkînî olduğuna yer verilmiş fakat Zerkeşî'yi etkileyen ve hocalık yapan kişinin Celaleddin El-Bulkînî'nin babası Siracuddin El- Bulkînî olduğu; Suyûtî'yi etkileyen ismin ise Celaluddin El- Bulkînî olmasına rağmen Suyûtî'ye asıl hocalık yapan kişinin kardeşi Alemuddin El-Bulkînî olduğu ayrımı özel olarak yapılmamıştır. Bu sebeple Bulkînî hakkında detaylı bir araştırma yapmadan bu farkı anlamak hayli zor olmaktadır. Bu bildiride Bulkînî'nin hayatını, ailesinin ve kendisinin tefsir ilmine nasıl yön verdiğini, yaşadığı dönemde yaptığı ilmi çalışmaları inceleyeceğiz ve "Mevâki'u'l-Ulûm fî Mevâki'î'n-Nucûm" adlı eserini temel alarak tefsir usulü alanına katkılarını ve Bulkînî ailesinden kimin hangi önemli ismi nasıl etkilediğini bu kişiler hakkında yazılmış olan makaleleri ve tezleri karşılaştırarak detaylıca konuşacağız.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, El-Bulkînî, Mevâki'u'l-Ulûm, Ulumu'l Kur'an, Tefsir Usulü.

Gıda israfının Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi: Hatay Örneği

Berkay UÇAR¹

Eda BİLEN²

Assoc. Prof. Hakan ERYÜZLÜ³

Gıda israfı, küresel anlamda günümüzün ve geleceğin en önemli sorunlarından biridir. Gıda atığı, insan tüketimine uygun olan ancak tüketici düzeyinde hangi nedenle olursa olsun atılan veya bozulan gıdalardır. Gıda kaybı ve israfının azaltılması tüm ülkelerde gıda güvenliği açısından en önemli önceliklerdendir. Dünya nüfusu arttıkça beslenme ihtiyaçları ve gıda güvensizliği de artmaktadır. Kaynakları daha verimli kullanmak ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için gıda israfının önlenmesi son derece önemlidir. Gıda israfı ciddi çevresel ve sosyoekonomik sorunlara neden olmaktadır. İnsanlar gıda israfını azaltmak için harekete geçerse ekonomik ve çevresel geleceğimiz güvence altına alınabilir. Dünyadaki açlığın en büyük nedenlerinden biri gıda israfıdır. Dünya çapında açlık sınırında yaşayan insan sayısının 821 milyon olduğu belirtilmektedir. BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'ne göre Dünya'daki gıdanın 1/3'ünün israf yapıldığı ve bu yapılan israfın nominal değerinin 990 milyar dolar olduğunu veriler ile açıklamaktadır. Sınırlı kaynakların dengesiz dağılımı ve iklim değişikliği sonucu ortaya çıkan açlık ve yetersiz beslenme durumunu nasıl en aza indirgeyebileceğimiz ve araştırmada Dünya'da ve Türkiye'de gıda israfının ne durumda olduğunu, ekonomik açıdan değerlendirilmesi ve ülke ekonomisine geri kazandırılması için ne gibi bir planlar yapılması gerektiğini anlatan veriler ile Dünya'da ve Türkiye'de ki israf edilen ürünler ile ne kadar aç insan doyurulabileceği konusu üzerinde çalışmalar önem kazanmaktadır. Bu görüş doğrultusunda Türkiye'de gıda israfını önleme çalışmaları nelerdir ve kişilerin israfı önleme tutumları neler olması gerektiği gibi bazı konular üzerinde çalışmalar yapılması gerektiği Hatay ili ölçeğinde araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gıda İsrafı, Kişilerin Tutumları, Ekonomik İsraf.

Public Perception and Solutions To Traffic Congestion In Dhaka City: A Survey Based Study

Sanzia AHMED¹

Traffic congestion in Dhaka city is an alarming term and already caused too much harm overall. The unplanned roads, too much population, and lack of rules have made the traffic congestion even worse. Finding a probable solution for traffic congestion using conventional ways is nearly impossible. The city has a population of wide diversity and different opinions. We seek to hear their personal opinion to find out the reasons behind traffic congestion and suggest solutions utilizing their answers. Because asking them and trying to know their opinion and comfort zones should have been the top priority. This report presents data collected from 452 people living in Dhaka city. They were asked about their mode preference, ethical perspectives, though on traffic solutions already present in the city, and lastly, their personal information to understand the data properly. Microsoft Excel 2020 was used to analyze the data and present results in a graphical format. One of the promising methods we suggest is to allocate a particular zone for rickshaw pullers while scheduling their entry to particular areas. Then the results were presented with a proper explanation added with probable solutions to it.

Keywords: Traffic Congestion, Dhaka City, Unplanned Roads, Public Opinion, Transportation Preferences, Traffic Management, Rickshaw Zoning.

Psikolojik Danışmada Mindfulness Tekniklerinin Kullanımı

Nasiba AMINJANOVA¹

Bu çalışmada psikolojik danışma alanında günümüz dünyada Mindfulness temelli bilişsel terapi, yani Mindfulness-Based Cognitive Therapy tekniklerinin kullanımı incelenmektedir. Mindfulness, bir bireyin yargılayıcı olmayan tutumla “şimdi ve burada” anına odaklanmasıdır. Bu durum; duygu, düşünce ve davranışları fark etme şeklinde tanımlanmaktadır. Her danışma oturumunda Mindfulness tekniklerinin hızlı, kolay ve ekonomik uygulanabilir olması, geniş yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Bu çalışmanın amacı, psikolojik danışma oturumlarında Mindfulness tekniklerinin yararları ve kullanımını belirlemesidir. Bu amaçla 2020-2024 yılları arasında yayınlanan 23 araştırma, doküman analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Araştırmanın verileri Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ), DergiPark, Google Akademik veri tabanlarından ‘Mindfulness teknikleri’, ‘Bilinçli Farkındalık’, ‘Psikolojik danışma oturumlarında Mindfulness teknikleri’, ‘Mindfulness tekniklerinin yaşama etkisi’, ‘Mindfulness tekniklerinin günlük kullanımı’ ve bu kavramların İngilizce ve Rusça karşılıkları da taranmıştır. Bu çalışma sonuçlarına göre psikolojik danışma oturumlarında Mindfulness teknikleri; stres bozukluğu, panik atakları, depresyon, öfke, baş ağrısı, uykusuzluk ve yorgunluk gibi sorunları yaşayan danışanların stres düzeyininin azaltmayı amaçlanmaktadır. Bu teknikler, bireylerin yaşam kalitesi, duygu düzenlemesi, stresle başa çıkması, öz-şefkati, öfke kontrolü, iyi oluşu ve memnuniyet düzeyinin arttırılmasında da oldukça fayda sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mindfulness, Bilinçli Farkındalık, Bilişsel-Davranışçı Terapi.

Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Etik İlkeler

Ayşe Nur ALPEREN CİNGÖZ¹

Asst. Prof. Dr. Ümit AKTI²

Manevi danışmanlık, bireye dini, teo-psikolojik ve etik unsurlar barındıran beden, zihin ve ruh kapsamında bütüncül bir yaklaşım ile sunulan destek yardımlar hizmeti olarak tanımlanmıştır. Manevi danışmanlık ve rehberlik bireylerin stresle başa çıkmalarına ve ruhsal dengeyi korumalarına yardımcı olabilecek bir meslek grubudur. Bu meslek grubunun etik ilkeleri, gizlilik, mahremiyet, saygı, empati, dürüstlük, şeffaflık, adalet, eşitlik, profesyonellik, kültürel duyarlılık, kapsayıcılık ve sorumluluk gibi değerleri içermektedir. Etik değerlerin ihlali, güven kaybına, hukuki sorunlara ve mesleki itibar kaybına yol açmakta ve danışmanlık sürecinin güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir. Etik ilkelerden uzak yürütülen danışmanlık hizmeti sürecin etkinliğini ve güvenilirliğini zedelemektedir. Sonuç olarak manevi danışmanlık ve rehberlikte etik ilkelerin benimsenmesi hem danışanların güvenliği hem de mesleğin itibarı için elzemdir; etik ilkelerin belirlenmesi sürekli olarak gözden geçirilmesi, manevi danışmanlık uygulamalarının kalitesini artıracak ve mesleğin güvenilirliğini pekiştirecektir. Literatür incelendiğinde ise etik ve manevi danışmanlık ilişkisini konu alan çalışmalar henüz istenilen düzeyde bulunmamaktadır. Bu çalışma, manevi danışman ve rehberlerin meslek esaslarının etik uygunluğunu ve etiğin önemini incelemektedir. Araştırma, manevi danışmanlık ve rehberliğin tanımı, etik kavramı, manevi danışmanlık ve etik, danışmanların uyması gereken kurallar ve bu kuralların etik uyumunu kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Saygı, Empati, Mahremiyet, Dürüstlük.

Ergenlerde Maneviyat ile Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ümit ÇİL¹

Asst. Prof. Dr. Ümit AKTI²

Bu araştırmada ergenlerin maneviyat ve yaşam doyumu arasındaki ilişki incelenecektir. Manevi danışmanlık ergenlerin ruhsal sağlığına katkı sağlayan bir hizmettir. Milli ve manevi değerleri tanımlama ve anlamlandırma konusunda da maneviyat başlığından yararlanacağız. Ergenlerin değer yargılarını ise yaşam doyumu başlığı altında inceleyeceğiz. Araştırmanın amacı, araştırmamıza konu olan ergenlerin sağlıklı bir ergenlik dönemi geçirebilmeleri için tavsiyeler ve öneriler sunulacaktır. Araştırmanın temel problemi ise ergenlerin kendini tanımlama ve anlamlandırma noktasında kişiliğini etkileyen, kişiliğine yön veren konuların araştırılması. Araştırmamıza konu olan ergenlerin; cinsiyetleri, yaşları, okuduğu okulların özellikleri, ailenin ekonomik durumu, yaşadığı bölgedeki kültürel durum ve okul türü gibi değişkenlerin maneviyat, yaşam doyumu, ergenlerin ruhsal durumları, ergenlerin hayattan beklentileri gibi öncüller üzerindeki etkisi ele alınması hedeflenmektedir. Veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Maneviyat Ölçeği” ve “Yaşam Doyumu Formu” kullanılması amaçlanmaktadır. İlişkisel araştırma yönteminin kullanılacaktır. İlişkisel araştırma yöntemi ile 2024 yılında Mersin Yenişehir Anadolu İmam-Hatip Lisesi, Silifke Anadolu İmam-Hatip Lisesi ve Erdemli Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğrencilerinde eğitim gören öğrencilere 500 anket formu düzenlenmesi planlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Rehberlik, Maneviyat, Yaşam Doyumu, Ergenlik, İlişki

Özbekistan'da Dijital Aktivizm: 7 Ekim 2023 Gazze Savaşı ve İsrail Boykotu Örneği

Abror MASHARIPOV¹

Dünya genelinde dijital medyanın ve iletişim teknolojilerinin hızla evrim geçirdiği günümüzde, toplumsal ve politik eylemler dijital platformlarda yeni bir boyut kazanmıştır. Özellikle sosyal medya, bireylerin ve grupların küresel konularda farkındalık yaratmasını, taleplerini iletmesini ve değişim başlatmasını mümkün kılmaktadır. Bu çalışma, Orta Asya'nın önemli ülkelerinden biri olan Özbekistan'da dijital aktivizmin öne çıkan bir örneği olarak, 7 Ekim 2023 Gazze Savaşı sonrası başlatılan İsrail boykotunu incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, dijital aktivizmin toplumsal dinamikler üzerindeki etkisi, Özbekistan'daki sosyal ve politik bağlamda değerlendirilecektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Özellikle dijital medya analizine dayanan yöntemlerle, sosyal medya platformlarında gerçekleştirilen aktivist hareketlerin izleri takip edilecektir. Veriler, Telegramdan derlenecek ve tematik analiz yöntemi ile incelenerek dijital aktivizmin Özbekistan'daki etkileri ve boyutları değerlendirilecektir. Çalışmanın en önemli sınırlılığı, verilerin sadece dijital platformdan elde edilecek olmasıdır. Bu çalışma, Özbekistan'daki dijital aktivizmi ele alarak, bölgedeki sosyal medya kullanımı ve dijital eylemlerin nasıl geliştiğine dair önemli bir katkı sağlamayı hedeflemektedir. Özellikle, 7 Ekim 2023 Gazze Savaşı sonrası başlatılan İsrail boykotunu analiz ederek, dijital aktivizmin uluslararası boyutta nasıl yankı bulduğunu ve Özbek toplumunun küresel meselelere nasıl tepki verdiğini incelemektedir. Ön bulgular, Özbekistan'daki dijital aktivizmin büyük ölçüde genç nesiller tarafından benimsendiğini ve özellikle Facebook ve Telegram gibi platformlarda boykot çağrıları geniş yankı bulduğunu göstermektedir. İsrail boykotu örneğinde halkın dini ve kültürel hassasiyetleri dijital ortamda nasıl yankı bulduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İsrail Boykotu, Özbekistan, Gazze Savaşı 2023, Dijital Aktivizm, Toplumsal Hareketler.

Bankruptcy and Prediction: Research Justification

Alabi Abdulraouf OLAWALE¹

Raouf Rahoofat OLADAYO²

It is very rational to view the absent of necessary background, competency, motivation, attitudes and cognitive ability of management as the main cause of economic failures, and in most cases, it has been affirmed that Lack of knowledge, experience and competency in management is often seeing as the most common reasons for bankruptcy. Though the affirmation of such thought does not remove the fact that firm behavior is mainly considered and determined by outside forces, these are the forces which are beyond the control of the management but the managements are the operators. This paper seeks to find out when and which period is bankruptcy most common by using a number of published articles within the selected specific years, and with the analysis of simple statistical procedure, the researcher was able to find out that between 1981-2000 the case of bankruptcy was common. The finding clearly shows that bankruptcy is most rampant in the identified years.

Keywords: Bankruptcy. Firm Behavior, Integra Aspect, Insatiable Tool, Economic Failure.

Mobile and Internet Banking System in Nigeria: How Effective are the Established Communication Outlets?

Alabi Abdulraouf OLAWALE¹

Raouf Rahoofat OLADAYO²

The present day of data utilization has call for more attention within and among the internet users in Nigeria. The internet user population keep increasing with the thought of having a clear, free flow and non-obstructed internet amenities, unfortunately in most cases the reverse is the case because of the general attitude of the stake holders both in the government and in the private sectors who approved the establishment of these communication outlets. They are taking the undue advantages of inconsistent, irregular and unmonitored policy of the federal government, the stake holders and policy makers to deliver unworthy service to the nation. It is as a result of this that this research work is set out to capture the feeling of ordinary Nigerian and to know which among of these communication companies is performing creditably well and which is not, Simple statistical analysis method is used to clearly achieve the goal of the research work and the result clearly indicated that Nigerians are definitely aware of the awkward service delivery by these companies but because of the lackadaisical attitude of the concerned authorities and for not having the genuine interest of common Nigerian at hearts. It is therefore recommended that the authority in charge of establishment and operation of these communication companies should take appropriate action to sustain the viability of the system.

Keywords: Unworthy, Irregular, Unmonitored, Lackadaisical, Awkward.

Environmental Pollution Management in Tourism Sector for a Dynamic Growth in Bangladesh Economy

Nafisa Naushin JOYEETA¹

This article explores the relationship between sustainable tourism and economic growth in Bangladesh. Environmental management in tourism sector is really important for the overall growth of tourism sector. Bangladesh has a great potential in this sector as Bangladesh is full of natural beauty. But its tourism sector still couldn't reach the tourist interest. If sustainable tourism is practiced and environmental pollution is managed properly then tourism sector will have a great impact in the country's GDP growth. This study explores the current problems of tourism sector in Bangladesh, what is sustainable tourism, how Bangladesh can manage environment pollution and develop sustainable tourism and lastly if sustainable tourism will have any impact in the economic growth.

Keywords: Sustainable tourism, environment mangement, economic growth